

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

NR. 2716 / DPSG
DATA 27.10.2009

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
SENAT
577, 12.11.2009

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată „*Lege pentru modificarea Legii minelor nr. 85/2003*”, inițiată de domnii senatori Laurențiu Coca, Dorel Jurcan și Emilian Frâncu – PSD, PD-L, PNL (Bp. 355/2009).

I. Principalele reglementări

Potrivit *Expunerii de motive*, această propunere legislativă are ca obiect de reglementare modificarea *Legii minelor nr. 85/2003*, cu modificările și completările ulterioare, astfel încât „anumite resurse minerale respectiv: rocile utile, apele geotermale, gazele care le însoțesc, apele minerale naturale (gazoase și plate), apele minerale terapeutice, să aparțină domeniului public al unităților administrativ-teritoriale, în raza cărora se află și nu statului, așa cum sunt reglementate în prezent” având în vedere că „unitățile administrativ-teritoriale deținătoare ale acestor resurse minerale sunt într-un grav dezechilibru financiar, neavând posibilitatea obținerii unor venituri din folosirea acestor bogății aflate pe teritoriul lor”.

II. Observații

1. La data intrării în vigoare a *Legii nr. 85/2003*, dispozițiile art. 135 alin. (4) din *Constituția României*, publicată în anul 1991, stabileau, în mod expres, că: *„Bogățiile de orice natură ale subsolului, căile de comunicație, spațiul aerian, apele cu potențial energetic valorificabil și acelea ce pot fi folosite în interes public, plajele, marea teritorială, resursele naturale ale zonei economice și ale platoului continental, precum și alte bunuri stabilite de lege, fac obiectul exclusiv al proprietății publice”*.

Ulterior revizuirii *Constituției*, prevederile art. 136 alin. (3) din legea fundamentală, republicată, stabilește că *„Bogățiile de interes public ale subsolului, spațiul aerian, apele cu potențial energetic valorificabil, de interes național, plajele, marea teritorială, resursele naturale ale zonei economice și ale platoului continental, precum și alte bunuri stabilite de lege, fac obiectul exclusiv al proprietății publice”*.

În lumina dispozițiilor constituționale mai sus citate, în forma dinainte de revizuire, prevederile art. 1 din *Legea nr. 85/2003* au stabilit că *„Resursele minerale situate pe teritoriul și în subsolul țării și al platoului continental în zona economică a României din Marea Neagră, delimitate conform principiilor dreptului internațional și reglementărilor din convențiile internaționale la care România este parte, fac obiectul exclusiv al proprietății publice și aparțin statului român”*.

Este evident că, la acest moment, deoarece, după revizuire, legea fundamentală se referă la criteriul *„interesului public”*, bunuri care fac obiectul exclusiv al proprietății publice a statului, potrivit *Legii nr. 85/2003*, nu pot fi trecute în proprietatea publică locală fără a se motiva obiectiv că nu mai sunt de interes public național și că sunt de interes public local.

În plus, măsurile ce se preconizează a fi adoptate ar fi trebuit reanalizate și corelate cu dispozițiile de la pct. I.1 din anexa la *Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, cu modificările și completările ulterioare*, potrivit cărora *„bogățiile de orice natură ale subsolului, în stare de zăcământ”*, sunt în domeniul public al statului.

2. Considerăm că, schimbarea regimului juridic al unor anumite categorii de substanțe minerale utile, în speță rocile utile, apele

geotermale, gazele care le însoțesc, apele minerale naturale (gazoase sau plate) și apele minerale terapeutice, nu este oportună: A) sub aspectul compensării statului român pentru diminuarea rezervelor sale de substanțe minerale utile; B) sub aspectul eficienței gestionării a acestora.

A) Astfel, sub aspectul compensării statului român pentru diminuarea rezervelor sale de substanțe minerale utile, considerăm că ar fi trebuit să se aibă în vedere faptul că măsura propusă va conduce la o *diminuare a veniturilor* la bugetul consolidat al statului, venituri provenite din taxe și redevențe miniere.

De asemenea, sub același aspect, trebuie avut în vedere că punerea în evidență a unei părți consistente a actualelor rezerve de substanțe minerale utile s-a realizat și se realizează *cu finanțare din fonduri publice* ale statului român, ceea ce impune ca și compensarea diminuării acestor rezerve să păstreze același raport cu sursa de finanțare.

Deficitul bugetului de stat a crescut în ultimii ani de la 3,1% din PIB, în 2006, la 4% din PIB, în anul 2008, în timp ce la nivel local, în anul 2006 și anul 2007 s-a înregistrat un excedent de 0,7% din PIB, în timp ce, în anul 2008, bugetul local a înregistrat un deficit de 0,7 din PIB pentru prima dată și nu a mai ajutat cu surplus bugetul general consolidat. Bugetul de stat a înregistrat o creștere rapidă a deficitelor.

Măsura propusă în inițiativa legislativă crește tensiunile deja existente între bugetul de stat și bugetele locale, conducând la diminuarea veniturilor bugetului de stat și, implicit, la creșterea deficitului acestuia.

Cu această ocazie, menționăm că România trebuie să-și consolideze deficitul bugetar și finanțele publice într-un mod consistent în următorii ani, iar mecanismele de control sunt funcționale într-o măsură mai bună la nivel central decât la nivel local.

Măsura de reducere a bazei de impozitare la nivel central conduce la diminuarea probabilității de a atinge țintele asumate.

Inițiatorii propunerii legislative nu precizează sursele financiare necesare aplicării măsurilor propuse, încălcându-se astfel dispoziția art. 138 alin. (5) din *Constituția României, republicată*, care prevede că „*Nici o cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare*”.

În același sens, art. 15 alin. (1) din *Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările ulterioare*, prevede că „*În cazurile în care se fac propuneri de elaborare a unor proiecte de acte normative a căror aplicare atrage micșorarea veniturilor sau majorarea cheltuielilor*

aprobate prin buget, trebuie să se prevadă și mijloacele necesare pentru acoperirea minusului de venituri sau creșterea cheltuielilor".

B) Schimbarea regimului juridic al unor anumite categorii de substanțe minerale utile și, implicit, gestionarea acestora de către autoritățile publice locale, nu este oportună nici din punct de vedere al infrastructurii administrative impusă de exercitarea unei asemenea activități/atribuții.

În acest sens, trebuie observat că, în mod tradițional, activitatea de gestionare a resurselor minerale utile ale statului român a fost și este realizată de către autorități publice cu competență la nivel național – autorități publice centrale.

Acest sistem de administrare a bogățiilor subsolului statului român a condus, în timp, la organizarea și perfecționarea unei infrastructuri administrative specifice, dezvoltate la nivelul întregului teritoriu al României.

Dacă activitatea de selectare și desemnare a potențialului concesionar al activității miniere, indiferent de natura acesteia, poate fi realizată și la nivelul autorităților publice locale, trebuie observat că gestionarea acestei activități, sub aspectul derulării operațiunilor miniere, analiza și avizarea acestora, verificarea și înregistrarea rezervelor, controlul și sancționarea eventualelor abateri, analiza și aprobarea programelor tehnico-economice complexe, de execuție și încetare a activității, conservarea, închiderea, ecologizarea și monitorizarea post-închidere a exploatărilor miniere, implică existența unei infrastructuri administrative specifice care nu este disponibilă la nivelul unităților administrativ-teritoriale.

Prin infrastructură administrativă specifică, în acest context, considerăm că trebuie să se înțeleagă, în mod minimal, personalul de specialitate necesar îndeplinirii tuturor activităților menționate anterior și dotarea materială necesară derulării tuturor operațiunilor administrative implicate de activitățile respective.

3. Schimbarea regimului juridic al unor anumite categorii de substanțe minerale utile și, implicit, gestionarea acestora de către autoritățile publice locale, considerăm că nu poate fi acceptată nici prin prisma aspectul determinării cadrului normativ referitor la activitățile miniere de punere în valoare a grupelor de substanțe minerale utile vizate prin propunerea legislativă.

În acest sens, trebuie observat că propunerea legislativă *nu realizează o determinare clară* a normelor juridice aplicabile concesiunilor miniere încheiate de autoritățile publice locale, urmând ca, probabil, să se facă o aplicare a normelor juridice deja existente, referitoare la autoritatea competentă – Agenția Națională pentru Resurse Minerale (ANRM), fără a se observa că acestea nu sunt aplicabile acestei categorii de organe ale administrației publice – organele puterii administrative locale.

4. Semnalăm și faptul că schimbarea de regim juridic propusă poate avea consecințe și asupra obligațiilor României decurgând din calitatea de stat membru al Uniunii Europene.

În acest sens, trebuie observat că ANRM se regăsește ca autoritate competentă în aplicarea prevederilor *Directivei 80/777/CEE din 15 iulie 1980 pentru armonizarea legislației statelor membre privind exploatarea și comercializarea apelor minerale naturale și Directivei 2006/21/CE din 15 martie 2006 privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive și de modificare a Directivei 2004/35/CE.*

Tot în acest context, trebuie menționat că ANRM se regăsește în calitate de autoritate competentă în domeniile reglementate de *actele comunitare* menționate și în *actele de poziție* privind capitoarele energiei, politici industriale și concurență.

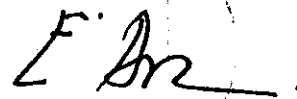
De asemenea, organizarea și funcționarea ANRM ca autoritate competentă în domeniul resurselor minerale utile este convenită și prin prevederile *Acordului de împrumut* pentru Proiectul de reabilitare a sectorului petrolier – Acordul BIRD nr. 3723 RO din 1994 -, *Acordului de împrumut* pentru Proiectul de închidere a minelor și diminuare a impactului social – Acordul BIRD nr. 4509 RO din 2000 -, *Acordului de împrumut* pentru Proiectul de reducere a riscurilor în cazul producerii calamităților naturale și pregătirea pentru situații de urgență – *Acordul de împrumut* BIRD nr. 4736/2004 -, precum și *Acordului de asistență financiară nerambursabilă* pentru Proiectul de reducere a riscurilor în cazul producerii calamităților naturale și pregătirea pentru situații de urgență – FGM TF 4736 RO/2004. Schimbarea regimului juridic al unor substanțe minerale utile și, în consecință, dobândirea calității de autoritate competentă și de către organe ale administrației publice locale poate constitui o încălcare a celor convenite prin actele menționate anterior.

5. Având în vedere prevederile *Legii administrației publice locale nr. 215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, care consacră *principiul autonomiei locale*, apreciem că nu ar trebui luată nici o decizie în ceea ce privește adoptarea propunerii legislative fără consultarea structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei propuneri legislative.**

Cu stimă,

Emil BOC

Domnului senator **Mircea Dan GEOANĂ**

Președintele Senatului